

KORKEIN OIKEUS
VUOSIKATSAUS 2006

Korkein oikeus vuonna 2006

Presidentti Pauliine Koskelo

5

Tapahtumia vuoden varrelta

13

Henkilöstö ja sen kehittäminen

Kansliapäällikkö Sinikka Tuomi

17

Tilastot

20

Korkein oikeus vuonna 2006

Presidentti Pauliine Koskelo

Korkeimman oikeuden työtilanne kehittyi kertomusvuonna suotuisasti. Saapuneiden asioiden määrä laski, kun taas ratkaistujen asioiden määrä nousi edelliseen vuoteen verrattuna. Kertomusvuoden lopussa vireillä olleiden asioiden määrä oli pienempi kuin kertaakaan 2000-luvulla.

Vuoden 2006 alussa tuli voimaan uudistettu laki korkeimmasta oikeudesta siihen liittyvine oikeudenkäymiskaaren muutoksineen (säädöskokoelma 665-666/2005). Lainmuutosten myötä laadittiin ja hyväksyttiin uusi työjärjestys, joka tuli voimaan 1.6.2006 (säädöskokoelma 575/2006). Työjärjestyksen mukaisena uutena elimenä korkeimmassa oikeudessa on kansliatoimikunta, jolle siirrettiin ratkaisuvaltaa eräissä aiemmin täysistunnolle kuuluneissa hallinnollisissa asioissa ja joka muutoin toimii presidentin apuna asioiden valmistelussa ja toiminnan kehittämisessä.

Korkeimman oikeuden lainkäyttötoimintaa koskevista oikeudenkäymiskaaren muutoksista merkittävin koskee mahdollisuutta rajata valituslupa aiempaa joustavammin. Oikeudenkäymiskaaren 30 luvun 3 §:n mukaan valituslupa voidaan myöntää osittain paitsi niin, että se koskee osaa hovioikeuden ratkaisusta, myös niin, että valituslupa rajoitetaan koskemaan kysymystä, jonka ratkaiseminen on tarpeen oikeuskäytännön ohjaamiseksi tai valituslupaperusteen kannalta muutoin (pykälän 2 momentti). Viimeksi mainitussa tapauksessa korkein oikeus voi muilta osin perustaa ratkaisunsa valituksen kohteena olevassa ratkaisussa todettuihin seikkoihin (pykälän 3 momentti). Säännös antaa mahdollisuuden siihen, että valituslupa voidaan myöntää pelkästään oikeudellisen tulkintakysymyksen ratkaisemiseksi ja joutumatta enää korkeimmassa oikeudessa vastaanottamaan todistelua seikoista,

joiden osalta näyttökysymysten arviointi on sellaisessa tilassa, että ratkaisu on niiden osalta perustettavissa hovioikeuden tuomioon. Tätä mahdollisuutta on toistaiseksi voitu hyödyntää muutamassa tapauksessa.

Saapuneet ja ratkaistut asiat

Korkeimpaan oikeuteen saapuneiden asioiden määrä laski edelliseen vuoteen verrattuna 13 prosenttia. Vähennys johtui yhtäältä siitä, että eräiden ylimääräistä muutoksenhakua koskevien asioiden osalta toimivalta on siirretty alemmille oikeuksille ja toisaalta siitä, että myös rikos- ja vakuutusasioiden määrässä tapahtui laskua. Saapuneista asioista 37 prosenttia oli riita- ja 39 prosenttia rikosasioita.

Rikosasioiden määrä pieneni pariin edeltävään vuoteen nähden melko selvästi, mutta vuosituhanen vaihteeseen verrattuna taso on sama tai korkeampikin. Sisään tulleiden rikosasioiden määrän supistuminen vuosiin 2004 - 2005 verrattuna selittyy samansuuntaisella aiemmalla kehityksellä hovioikeuksissa.

Ylimääräisiä muutoksenhakuasioita saapui 145 kappaletta vähemmän kuin vuonna 2005, eli vähennys edelliseen vuoteen oli 35 %. Tämä selittyy

ainakin pääosin sillä, että vuoden 2005 lopussa tuli voimaan lainmuutos, jolla toimivalta eräissä oikaisu- ja muutoksenhakuasioissa sekä menetetyin määräajan palauttamista koskevissa, alempien oikeusasteiden menettelyvaiheita koskevissa asioissa siirrettiin pois korkeimmasta oikeudesta. Ylimääräisten muutoksenhakuasioiden määrän väheneminen on siten lainmuutoksesta johtuva tavoiteltu seuraus. Samalla on todettava, että ylimääräisiä muutoksenhakuasioita on aiempaan tapaan saapunut selvästi enemmän kuin aiheelliset tarpeet edellyttäisivät. Valtaosa tällaisista hakemuksista havaitaan perusteettomiksi.

Myös vakuutus- ja vahingonkorvausasioiden ratkaisuihin kohdistuvien, tapaturmavakuutusasioita koskevien muutoksenhakemusten määrä väheni vuonna 2006 selvästi. Asioita saapui lähes sata vähemmän kuin vuonna 2005, mikä merkitsee määrän alenemista kolmanneksella. Vuonna 2005 tapaturmavakuutusasioita kuitenkin saapui paljon, joten tältä osin vuoden 2006 kehitys merkitsi pikemminkin paluuta 2000-luvun alkupuolella vallinneelle tasolle.

Ratkaistujen asioiden määrä nousi kertomusvuonna parilla prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna. Keskimääräisissä käsittelyajoissa tapahtui jonkin verran lyhenemistä valitusluparatkaisujen osalta. Asiaratkaisujen osalta keskimääräinen käsit-

telyaika sitä vastoin oli pariin edelliseen vuoteen verrattuna hieman pidempi. Myös juttukannassa on kuitenkin ollut eroa sikäli, että vuosina 2004 - 2005 ratkaistiin paljon seulonntamenettelyä koskevia asioita, joissa työmäärä ja ajankäyttö oli prejudikaattiasioita vähäisempää, kun taas kertomusvuonna näiden juttujen määrä oli toivotusti pienempi, samalla kun ratkaistujen asioiden joukossa oli tavallista useampia EY-tuomioistuimen ennakkoratkaisua odottaneita asioita.

Julkaistut ratkaisut

Julkaistujen ratkaisujen määrä oli kertomusvuonna 110 eli aiempia vuosia pienempi. Viime vuosina on kuitenkin jouduttu antamaan suuri määrä etenkin hovioikeusmenettelyä koskeneisiin lainmuutoksiin liittyneitä prejudikaatteja. Noiden tarpeiden väheneminen merkitsee tilanteen vakiintumista ja normalisoitumista vallitsevan lainsäädännön oloissa.

Oikeudenkäyntimenettelyä koskevia prejudikaatteja annettiin kertomusvuonna kymmenisen kappaletta (useimmat rikosprosessiin liittyen), eli noin puolet vähemmän kuin edellisellä vuonna. Oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen liittyviä prejudikaatteja annettiin neljä, mikä sekkin on vähem-

män kuin useana aiempina vuotena 2000-luvulla, jolloin niitä saattoi olla jopa yli kymmenen vuodessa. Vuoden 2002 oikeusapu-uudistuksen jälkeen on annettu lukuisia oikeusapua koskevia prejudikaatteja, esimerkiksi vuonna 2005 viisi kappaletta, mutta kertomusvuonna enää kaksi.

Rikosasioiden prejudikaateista useimmat (17) koskivat tunnusmerkistön täyttymiseen liittyviä kysymyksiä. Tulkinnan kohteina on ollut muun muassa sellaisia rikostunnusmerkistöjä kuin sisäpiirintiedon väärinkäyttö, luottamusaseman väärinkäyttö, väärennys, ympäristön turmeleminen, moottorikulkuneuvon käyttövarkaus / luvaton käyttö, luvaton pyynti, kunnianloukkaus, yksityiselämän suoja, kätkemisrikos / rahanpesu, lahjusrikkomus. Eräissä rikosasiassa oli kysymys asianajajan salassapitovelvollisuudesta ja salassapitorikoksen tunnusmerkistön täyttymisestä. Yksi prejudikaatti koski Euroopan yhteisön oikeuden vaikutusta kansallisessa laissa säädettyyn rikosoikeudelliseen vastuuseen. Rikosoikeuden yleisiin oppeihin, kuten tahallisuuden ja huolimattomuuden arviointiin, rikosten yhtymiseen, erehdyksen merkitykseen, laillisuusperiaatteeseen ja asianomistajan asemaan liittyviä kysymyksiä on käsitelty useassa ratkaisussa. Rangaisituksen mittaaminen on ollut esillä viidessä prejudi-

kaatissa, joista neljässä oli kysymys törkeistä huumausainerikoksista.

Ulosottolain vaiheittain edennyt kokonaisuusdistus on 2000-luvulla antanut aihetta kymmeneen prejudikaatteihin. Kertomusvuonna ulosottolakia koskeneita julkaistuja ratkaisuja oli kuusi. Yksityishenkilön velkajärjestelyyn liittyvä prejudikaattitarve on 2000-luvulle tultaessa vähentynyt, kertomusvuonna sitä koskevia prejudikaatteja annettiin neljä. Muun insolvenssioikeuden alalta annettiin kaksi prejudikaattia.

Työoikeuden alalta julkaistuja ratkaisuja annettiin kertomusvuonna seitsemän kappaletta. Näistä yhteen on yllä jo viitattu. Se koski laiteturvallisuutta ja työnantajan rikosoikeudellista vastuuta ja rikosperusteista korvausvastuuta ja ratkaistiin korkeimman oikeuden pyydettyä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisun yhteisön oikeuden tulkinnasta.

Vahingonkorvausta koskevia muita prejudikaatteja annettiin kertomusvuonna kuusi. Näistä yksi (KKO 2006:71) oli vahvennetun jaoston ratkaisu.

Immateriaalioikeuden alalta annettiin kaksi prejudikaattia, joista toinen liittyi Euroopan yhteisön tavaramerkkidirektiivin tulkintaan ja ratkaistiin korkeimman oikeuden pyydettyä Euroopan yh-

teisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisun.

Yhtiöoikeutta koskevia prejudikaatteja annettiin niin ikään kaksi.

Perhe- tai perintöoikeuden alaan kuuluneita julkaistuja ratkaisuja oli kertomusvuonna kolme.

Luotto-oikeudellisia prejudikaatteja annettiin neljä, joista yksi koski luottokorttia, yksi takausta, yksi vekseliä ja yksi viivästyskoron sovittelua.

Eurooppaoikeus oli esillä kahdessa prejudikaatissa, kansainvälinen yksityis- tai prosessioikeus niin ikään kahdessa. Kansainvälisestä perheoikeudesta oli kysymys yhdessä julkaistussa ratkaisussa.

Muiden kuin hovioikeuksista tulleiden valitusten perusteella annettiin prejudikaatteja yhteensä yhdeksän. Näistä viidessä oli kysymys käräjäoikeuden maa-oikeutena antamasta, kiinteistönmuodostamislakia tai tietoimitusta koskeneesta ratkaisusta. Kolmessa oli puolestaan kysymys vakuutus-oikeuden antamasta ratkaisusta työtapaturmaa tai ammattitautia koskevissa korvausasioissa. Yksi prejudikaatti annettiin asiassa, jossa valituksen kohteena oli markkino-oikeuden päätös kuluttajansuojalain markkinointia koskevien säännösten soveltamisesta.

Julkaisemattomat ratkaisut

Asioita, joissa valituslupa on myönnetty mutta joissa annettuja ratkaisuja ei julkaistu, oli kertomusvuonna noin 70.

Tähän ryhmään kuuluu muun muassa ratkaisuja, joissa on kysymys ”jutturyppäistä”, eli tilastoista, joissa yhdessä asiassa on annettu prejudikaatti ja muut samankaltaiset asiat ratkaistaan niitä erikseen julkaisematta. Kertomusvuonna tällaisia ratkaisuja oli lähes kymmenen, joista neljä kuului EY-tuomioistuimen ennakkoratkaisusta riippuneeseen jutturyppäeseen.

Toiseksi tähän ryhmään kuuluu (muuta) ratkaisuja, joissa valituslupa on myönnetty oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi ja joissa ei ole esillä uutta prejudikaattia, taikka joissa valituslupa on myönnetty lähinnä painavan syyn perusteella.

Kolmanneksi tähän ryhmään kuuluu tapauksia, joissa valituslupa on jouduttu myöntämään lähinnä ns. kantelu- tai purkuperusteella. Tällaisia asioita on 2000-luvulla esiintynyt etenkin eräiden hovioikeusmenettelyä koskevien säännösten soveltamiseen liittyvien ongelmien vuoksi (velvollisuus pääkäsittelyn järjestämiseen, seulontamenettely).

Kertomusvuonnakin viimeksi mainitun kaltaisia asioita oli parisenkymmentä. Se, että korkeim-

massa oikeudessa joudutaan korjailemaan menettelysäännösten soveltamisessa esiintyviä virheitä kysymyksissä, joissa tarvittava prejudikaattiohjaus on jo annettu, osin vuosia sitten, on epäkohta, josta on aika päästä eroon.

Valituslupajärjestelmään toki kuuluu, että ennakkopäätöksen aineksia sisältävien asioiden ohella tulee käsiteltäväksi - yhtenäisyysperusteella tai painavien syiden vuoksi - myös sellaisia asioita, joista ei synny prejudikaattina julkaistavia ratkaisuja. Järjestelmän toimivuus ja tehokkuus asianosaisten oikeusturvan kannalta sekä voimavarojen käytön kannalta kuitenkin edellyttää, että prejudikaattiohjaus otetaan asianmukaisesti huomioon ja että sellaisten asioiden osuus, joissa ei ole kysymys oikeustilan selventämisestä, vaan virheiden korjaamisesta, jää mahdollisimman vähäiseksi.

Myönnettyt valitusluvut

Valituslupia myönnettiin kertomusvuonna 169. Valituslupien määrä on siten parin viime vuoden aikana ollut aleneva, mikä liittyy siihen, että etenkin seulontamenettelyn käyttöönottoon liittyneet ongelmat aiheuttivat poikkeuksellisen suuren valituslupien määrän vuonna 2004. Kuten yllä on todettu,

sellainen tilanne, jossa valituslupia joudutaan myöntämään runsaasti muista syistä kuin prejudikaattiperustein, kertoo ongelmista hovioikeuksien toiminnassa ja merkitsee, että korkein oikeus joutuu päätehtävänsä eli ennakkopäätösten antamisen ohella korjailemaan virheitä, joilta olisi pitänyt välttyä.

Vuotuisten valituslupamäärien taustalla voi siis olla sekä hyviä että huonoja syitä. Yllä todettua valituslupien määrän alenemista voidaan pitää merkinä oikeansuuntaisesta kehityksestä. Verratuna Ruotsiin, jossa järjestelmä on perusteiltaan hyvin samankaltainen kuin Suomessa, voidaan kuitenkin todeta, että valituslupien määrä on Suomessa pysytellyt selvästi korkeammalla tasolla, sekä absoluuttisesti että suhteellisesti, kuin Ruotsissa, joka kuitenkin väestöpohjaltaan on selvästi Suomea suurempi maa.

Muuta ajankohtaista kertomusvuodelta

Kertomusvuotta leimasi keskustelu tuomioistuintaitoksen rakenteellisista kehittämistarpeista sekä huoli erityisesti valtioneuvoston tuottavuusohjelmassa suunniteltujen henkilöstö- ja resurssivähennysten vaikutuksista tuomioistuinten toimintaedel-

lytyksiin ja oikeusturvan tasoon. Ongelmaksi todettiin etenkin se, että välttämättömät uudistukset edellyttävät lainsäädäntötoimia ja/tai valtioneuvoston päätösten varassa olevia toimia, joiden aikataulu ei ole yhteensopiva henkilöstövähennyksille kaa-vaillon aikataulun kanssa. Näitä kysymyksiä on käsitelty myös yleisten tuomioistuinten yhteisessä toimintakertomuksessa vuodelta 2006 (ns. sektori-kertomus), joka on erikseen saatavilla mm. korkeimman oikeuden verkkosivuilla.

Sekä oikeusturvan ja sitä koskevien perus- ja ihmisoikeusvaatimusten kannalta että tehokkuutta ja voimavarojen käyttöä koskevien vaatimusten kannalta korostuu tarve kiinnittää huomio järjestelmän kokonaisuuteen, sen laadukkaan toiminnan edellytyksiin ja niiden turvaamiseen.

Oikeudenmukainen oikeudenkäynti kansallisen perustuslain ja kansainvälisten ihmisoikeussopimusten mukaisena perusoikeutena pitää sisällään suuren joukon täsmällisiä vaatimuksia. Näistä kohtuullisen käsittelyajan vaatimus on erityisellä tavalla huomionarvoinen, koska siinä on kysymys nimenomaan prosessin kokonaisuudesta. Tämän vaatimuksen täyttäminen edellyttää koko järjestelmän toimivuutta. Myös voimavarojen tehokkaan käytön kannalta sama näkökulma on olennainen.

Oikeuslaitokselle on ominaista, että asiat siirtyvät instanssista toiseen – vaihtelevista syistä. Rikosoissa prosessi alkaa jo tuomioistuinvaihetta edeltävästä esitutkinnasta, syyteharkinnasta ja syytteen valmistelusta. Edeltävässä vaiheessa tehty työ vaikuttaa siihen, mitä seuraavassa vaiheessa tapahtuu ja minkälaista työpanosta tarvitaan. Jos joku vaihe hoituu huonosti, se poikii lisää työtä seuraaviin. Jos taas kukin instanssi hoitaa oman osuutensa hyvin, seuraavia vaiheita ei ehkä tarvita lainkaan, tai jos tarvitaan, ne sujuvat joka tapauksessa sitä helpommin mitä parempaa pohjatyö on. Mikäli muutoksenhakuvaiheessa joudutaan askaroimaan sellaisten virheiden kimpussa, joita ei ylipäänsä olisi pitänyt tapahtua, käsillä on korjausta vaativa epäkohta, vaikka nykyisen kaltaiset instanssikohtaiset tunnukset ja tuottavuuslaskelmat eivät siitä kerro. Päinvastoin, tunnukset sinänsä voivat näyttää hyviltä ja peittää ongelman näkyvistä.

Mahdollisimman laadukas työ mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ovat paras ja tärkein tapa edistää sekä oikeusturvan toteutumista että järjestelmän tehokkuutta. Niinpä edellytysten luominen tälle on avainasemassa. Yhtä tärkeää on kunkin toimijan tietoisuus roolistaan ja merkityksestään kokonaisuuden osana sekä omakohtainen vastuun-

kanto työn laadusta ja osallistumisesta toiminnan kehittämiseen.

Tapahtumia vuoden varrelta

Kotimaisia oikeuslaitostapahtumia

Tammikuussa pidetyn vuotuisen Asianajajapäivän forumteemana oli ”Onko miellä varaa oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin?”. Tilaisuuteen osallistui presidentti Koskelon ohella korkeimman oikeuden jäseniä.

Toukokuussa Vaasan hovioikeus vietti 230-vuotispäivää, jonka yhteydessä presidentti piti juhlapuheen.

Lokakuussa järjestettiin Turussa tuomaripäivä, jonka teemana oli tuomioistuinten riippumattomuus ja johon presidentin ohella osallistui monia korkeimman oikeuden jäseniä ja esittelijöitä.

Lokakuussa pidettiin eduskunnan lakimieskunnan ja oikeusministeriön järjestämä ”Oikeuden hinta” -seminaari, jossa niin ikään oli mukana presidentin lisäksi useita oikeusneuvoksia.

Kansainvälisiä tapahtumia Suomessa

Toukokuussa Euroopan yhteisöjen tuomioistuin teki kolmipäiväisen virallisen vierailun Suomeen korkeimman oikeuden, korkeimman hallinto-oikeuden, ulkoasiainministeriön ja oikeusministeriön kutsusta. Valtuuskuntaa johti tuomioistuimen presidentti Vassilios Skouris, ja siihen kuului toistakymmentä muuta tuomioistuimen jäsentä. Vierailun ohjelmassa oli muun muassa seminaari korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden jäsenten sekä eräiden muiden tuomareiden kanssa EY-tuomioistuimen ennakkoratkaisumenettelystä, käynti tasavallan presidentin luona sekä vierailu Turun hovioikeudessa, jonka yhteydessä presidentti Skouris piti yleisöluennon.

Toukokuussa korkeimmassa oikeudessa vieraili ryhmä amerikkalaisia tuomareita eräiden osavaltioiden tuomioistuimista.

Vuosittain järjestettävä pohjoismainen ihmisoikeuksia koskeva oikeudenkäyntikilpailu (nordiska rättegångstävlingen om de mänskliga rättigheterna) järjestettiin kesäkuussa Helsingissä korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden tiloissa.

Elokuussa Euroopan ihmisoikeustuomioistuinten presidentti Luzius Wildhaber seurueineen vieraili Suomessa korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden kutsumana. Ohjelmaan kuului mm. esitelmä- ja keskustelutilaisuus, johon vieraiden ohella osallistui korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden lainkäyttökilpailun, keskustelija kummassakin isäntinä toimineissa tuomioistuimissa sekä vierailu eduskunnassa.

Elokuussa European Judicial Training Network piti Helsingissä vuosikokouksen. Presidentti Koskelo piti avauspuheenvuoron ja osallistui keskusteluihin.

Lokakuussa korkeimmassa oikeudessa vieraili delegaatio Kiinan korkeimmasta oikeudesta.

Marraskuun alussa kaksi tuomaria Korean tasavallasta vieraili korkeimmassa oikeudessa. Tuomareille järjestettiin oikeusneuvos Raution toimesta keskustelu- ja tutustumistilaisuudet Valtakunnansyyttäjänvirastoon, Oikeuspoliittiseen tutkimuslaitokseen sekä Helsingin käräjäoikeuteen ja Helsingin hovioikeuteen.

Tapahtumia ulkomailla

Oikeusneuvos Tulokas otti osaa maaliskuussa eurooppalaisten kauppaoikeustuomareiden konferenssiin (Third Conference of the European Commercial Judges Forum), joka pidettiin Hampurissa Saksassa. Foorumin teemana oli 'Liability of those who control companies in the European union'.

Oikeusneuvos Rautio osallistui toukokuussa korkeimman oikeuden edustajana EU:n komission Brysselissä järjestämään asiantuntijakuulemiseen, joka koski toimivaltaristiriitoja ja ne bis in idem -periaatetta rikosoikeudenkäynnissä.

Euroopan Unionin korkeimpien oikeuksien presidenttien tapaaminen ja siihen liittyvä seminaari pidettiin kesäkuussa Varsovassa. Sen jatkoksi järjestettiin samassa kaupungissa presidenttien ja valtakunnansyyttäjien yhteinen seminaari. Seminaarit käsitelivät muun muassa tuomioistuinten ja hallinnon välisiä suhteita sekä sananvapautta.

Presidentti Koskelo käytti valmistellun puheenvuoron Haagissa kesäkuussa järjestetyssä kollokviossa, johon osallistui kansallisten ja kansainvälisten tuomioistuinten tuomareita sekä tutkijoita ja jonka teemana oli "The changing role of supreme courts in an internationalized world". (Tapahtuman aineisto julkaistaan järjestäjien toimesta.)

Vuotuinen pohjoismaiden ylimpien oikeuksien presidenttien kokous pidettiin niin ikään kesäkuussa Islannissa.

Oikeusneuvos Esko osallistui Hollannissa Noordwijkerhoutissa kesäkuussa järjestettyyn eurooppalaista pidätysmääräystä koskeneeseen konferenssiin "European Arrest Warrant Conference, 'The Reality of a Vision'".

Syyskuussa oikeusneuvos Esko piti esitelmän aiheesta "EC Insolvency Regulation: Main Rules and Principles Concerning Jurisdiction" Saksassa Trierin eurooppalaisen oikeusakatemian (ERA) järjestämällä kurssilla "European Insolvency Law in Practice".

Lokakuun alussa presidentti Koskelo tapasi Lontoossa lordikanslerin, uuden Lord Chief Justice'n sekä muita brittituomareita. Keskustelun aiheina olivat erityisesti valtiosääntöuudistus ja sen tuomat muutokset oikeuslaitokseen ja sen hallintoon sekä tuomareiden nimittämismenettelyyn.

Lokakuussa Euroopan Neuvoston jäsenmaiden korkeimpien oikeuksien presidentit tapasivat Pariisissa kaksipäiväisessä konferenssissa, jonka teemana oli "Access to the Supreme Court" ja jossa osanottajien alustusten pohjalta käsiteltiin korkeimpien oikeuksien roolia ja toimintaa usealta eri kannalta (Euroopan Neuvoston erityisjulkaisu tulossa).

Presidentti Koskelo käytti valmistellun puheenpuoron eurooppalaisten asianajajien liiton (Union des Avocats Européennes) marraskuussa järjestämässä kollokviossa, johon osallistui kansallisten ylimpien tuomioistuinten tuomareita, EY-tuomioistuimen entisiä ja nykyisiä tuomareita sekä asianajajia ja jonka teemana oli "Effectiveness and efficiency of the justice system" erityisesti yhteisen eurooppalaisen oikeuden kannalta. (Tapahtuman aineisto julkaistaan järjestäjien toimesta.)

Korkeimman oikeuden esittelijöitä osallistui marraskuussa oikeusneuvos Häyhän johdolla EU-oikeutta koskevaan koulutukseen, jonka yhtenä osana oli vierailut eurooppalaisessa oikeusakatemiassa (ERA) Trierissä Saksassa, EY-tuomioistuimessa ja -virkamiestuomioistuimessa Luxemburgissa sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa Strasburgissa.

Presidentti Koskelo vieraili joulukuussa Ruotsin tuomioistuinvirastossa (domstolsverket).

Euroopan neuvoston yhteydessä toimivassa tuomareiden neuvoa-antavassa neuvostossa Suomea edusti tänäkin vuonna korkeimman oikeuden jäsen.

Henkilöstö ja sen kehittäminen

Kansliapäällikkö Sinikka Tuomi

Korkeimman oikeuden virkojen määrä oli kertomusvuonna 87. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 84. Ero johtui pääosin siitä, että esittelijöitä jäi vuoden aikana virkavapaalle tai heitä nimitettiin muualle, eikä tästä aiheutunutta vajausta voitu välittömästi täyttää.

Jäsenet

Korkeimman oikeuden presidenttinä on 1.1.2006 lukien toiminut Pauliine Koskelo. Presidentti Koskelo on ollut korkeimman oikeuden jäsen vuodesta 2000 lukien. Korkeimman oikeuden presidenttinä vuodesta 2002 lukien toiminut oikeustieteen tohtori (h.c.) Leif Sévon jäi eläkkeelle 31.12.2005.

Vuonna 2006 korkeimmassa oikeudessa työs-

kenteli 18 jäsentä. Lisäksi määräaikaisena jäsenenä oli 1.1.-31.3.2006 professori Dan Frände.

Muutokset jäsenkunnassa

Korkeimman oikeuden jäseniksi nimitettiin asianajaja, oikeustieteen tohtori Timo Esko 1.3.2006 ja laamanni Soile Poutiainen 1.6.2006 lukien.

Jäsenet vuoden 2006 lopussa

Vuoden lopulla jäsenistöön kuuluivat Riitta Suhonen, Kari Raulos, Gustaf Möller, Mikko Tulokas, Lauri Lehtimaja, Kati Hidén, Eeva Vuori, Kari Kitunen, Mikael Krogerus, Gustav Bygglin, Liisa Mansikkamäki, Pertti Välimäki, Pasi Aarnio, Juha Häyhä, Hannu Rajalahti, Ilkka Rautio, Timo Esko ja Soile Poutiainen.

Esittelijäkunta

Korkeimman oikeuden kansliapäällikkönä toimi Sinikka Tuomi.

Lainkäyttöasioiden esittelijöiden virkoja oli yhteensä 32. Vakinaisia esittelijöitä oli virkavapaana muissa tuomioistuimissa ja oikeusministeriössä työskentelemistä varten. Sen vuoksi esittelijäkuntaan kuului koko vuoden määräaikaisia esittelijöitä.

Vuoden päättyessä vakinaisia esittelijöitä olivat esittelijäneuvokset Matti Sepponen, Anna-Liisa Hyvärinen, Anne Ekblom-Wörlund (vv.), Lea Nousiainen, Kari Vesanen, Jukka Sippo, Jukka-Pekka Salonen ja Mirja-Leena Nurmi sekä vanhemmat oikeussihteerit Sari Ruokojärvi, Eeva-Liisa Sarvilinna-Heimonen, Pekka Haapaniemi (vv.), Iiro Liukkonen (vv.), Jarmo Hirvonen, Pekka Pulkkinen (vv.), Tuomo Anttila (vv.), Timo Vuojolahti, Tarja Ryhänen-Dahlman, Reima Jussila ja Marjatta Berg ja oikeussihteerit Satu Saarensola (vv.), Pasi Kumpula, Elisa Mäntysaari, Leena Söderholm, Marja Kekäläinen, Sami Myöhänen, Åsa Morelius-Ekelund (vv.), Petteri Mikkola ja Kirsti Uusitalo.

Vuoden lopussa oli avoinna yksi esittelijäneuvoksen, kaksi vanhemman oikeussihteerin ja yksi oikeussihteerin virka.

Määräaikaisina esittelijöinä olivat Tuula Hirsto,

Mika Huovila, Nina Immonen, Pirkko Loukusa, Timo Ojala, Leo Olkkonen ja Johanna Palovaara. Osa-aikaisena esittelijänä toimi Frey Nyberg.

Kansliahenkilöstö vuoden lopussa

Korkeimpaan oikeuteen perustettiin 1.6.2006 lukien hallinnollisen lakimiehen virka. Hallinnollisen lakimiehen tehtävänä on toimia presidentin ja kansliapäällikön apuna talous- ja hallintoasioiden valmistelussa ja hoitaa muut hänelle erikseen annetut tehtävät. Hallinnollisen lakimiehen virkaan nimettiin tarkastusneuvos Hanna Nikkilä 6.1.2006 lukien.

Vakinaisina viranhaltijoina eri tehtävissä kansliassa toimivat vuoden lopussa Liisa Alkio, Marjukka Arponen, Pirjo Dahlbom, Markus Erho, Salli Gargoulas, Ville Grönlund, Annukka Hannula, Liisa Helsi, Pirjo Hyvönen, Suvi Ikonen, Jani-Matti Isoviita, Ulla Juvonen, Paula Karvonen, Merja Katainen, Ulla Keisalo, Eeva-Liisa Kettunen, Pirjo Koivunen, Marjatta Korhonen, Sirkka Kotkatvuori, Marja-Leena Nieminen, Eila Oesch, Maarit Perttilä-Vesikkala, Hemmo Pohjasvuori, Oili Rantonen, Terhi Ruohola, Jorma Sillman, Pia Sive, Margareta Sjöstedt, Pirkko

Takkinen, Eeva Veini, Raila Vilpa ja Taru Välimaa.

Määräaikaisessa virkasuhteessa olivat Inga Roslund, Heikki Sirén ja Nina Österholm.

Henkilökunnan kahvilaa ylläpiti Toni Häkämies ja siivouksesta huolehti Sisko Pienimäki ISS-yhtiöstä.

Henkilöstön kehittäminen

Syksyllä 2006 kahdeksan esittelijää oli opintomat-kalla tutustumassa mm. EY-tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen työskentelyyn. Matkaan sisältyi myös päivän kestänyt eurooppalaisen oikeusakatemian ERA:n seminaari. Opintomatka toteutettiin yhteistyössä korkeimman hallinto-oikeuden kanssa. Matkalle osallistui myös oikeuskanslerinviraston edustajia. Opintomatkoja on tarkoitus järjestää myös tulevaisuudessa mahdollisuuksien mukaan.

Muu koulutustoiminta oli edellisten vuosien tapaan vilkasta. Esittelijöitä on osallistunut mm. oikeusministeriön, Suomen Lakimiesliiton ja yliopistojen järjestämiin koulutustilaisuuksiin. Korkeimmassa oikeudessa järjestettiin myös lainkäyttöhenkilökunnalle koulutustilaisuuksia ajan-kohtaisista aiheista. Kansliahenkilökuntaa on osallistunut mm. Palvo-hankkeeseen liittyvään

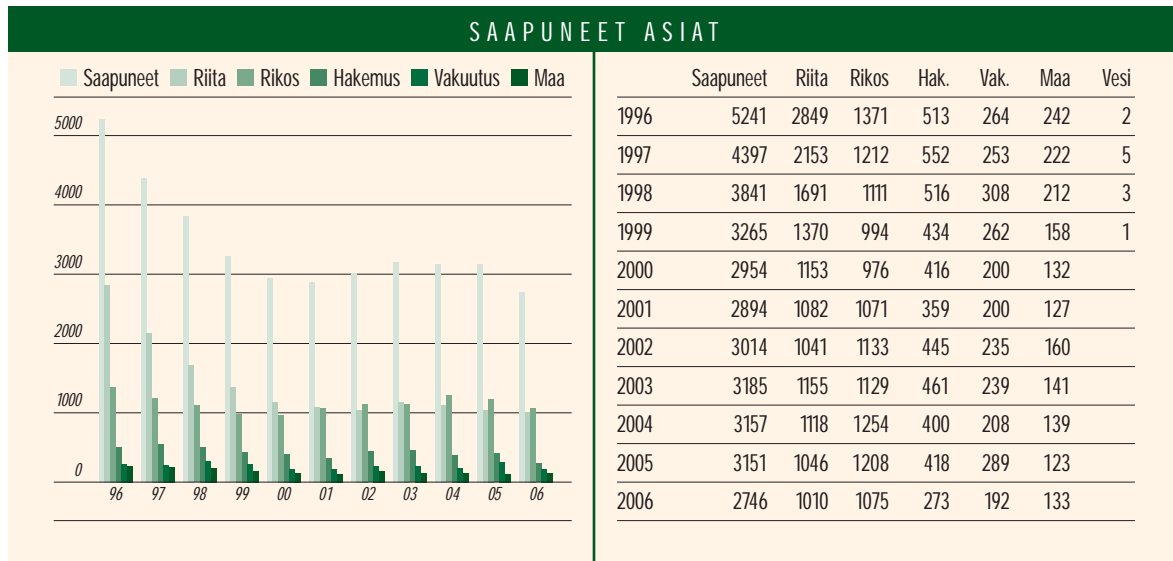
koulutukseen ja ruotsin kielen koulutukseen. Lainkäyttöhenkilökuntaa on puolestaan osallistunut Helsingin yliopiston järjestämään englanninkielen opetukseen.

Työjärjestys

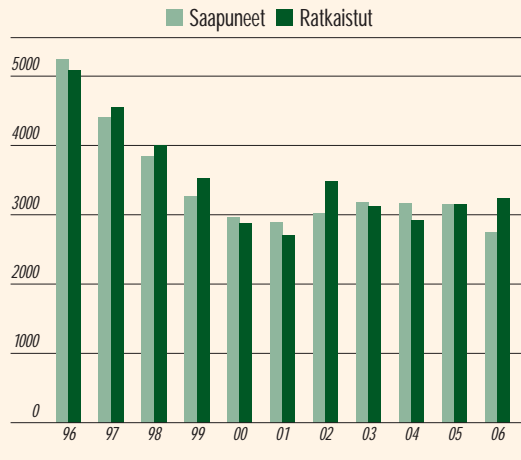
Uusi laki korkeimmasta oikeudesta (665/2005) tuli voimaan 31.12.2005. Uusi työjärjestys vahvistettiin 17.5.2006. Eräitä aikaisemmin täysistunnon ratkaisemia hallintoasioita siirtyi kansliatoimikunnan ratkaistavaksi. Kansliatoimikunta ratkaisee, jollei presidentti ole siirtänyt asiaa täysistunnon ratkaistavaksi, esimerkiksi korkeimman oikeuden tulosta-voitetta ja talousarviota ja eräiden kansliavirkamiesten nimittämistä koskevat asiat. Kansliatoimikuntaan kuuluvat presidentti, kaksi virkaiässä vanhinta jäsentä ja kaksi muuta presidentin vuorojärjestyksessä kahdeksi vuodeksi määräämää jäsentä.

Työjärjestys on luettavissa korkeimman oikeuden verkkosivuilta osoitteesta www.kko.fi.

Tilastot

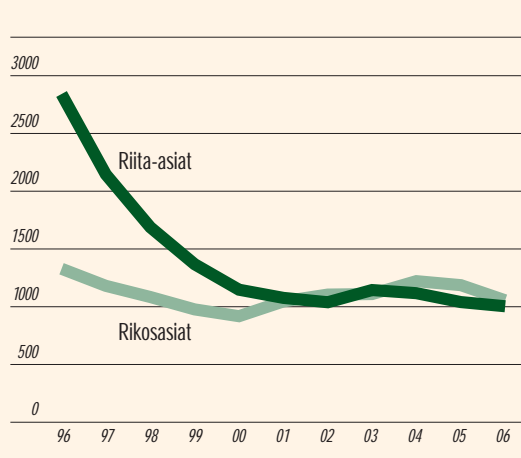

SAAPUNEET JA RATKAISTUT ASIAT

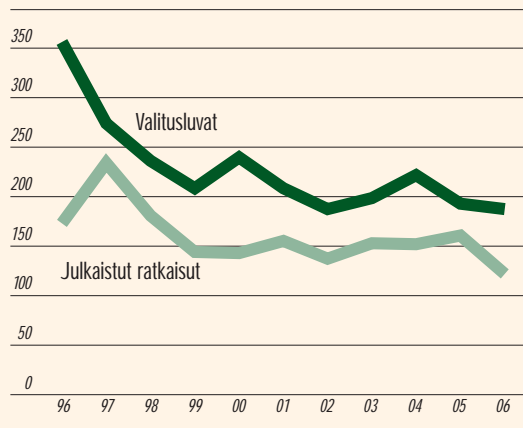
	Saapuneet	Ratkaistut	Ratkaisematta
1996	5241	5086	1923
1997	4397	4547	1776
1998	3841	3994	1627
1999	3265	3529	1368
2000	2954	2878	1455
2001	2894	2697	1653
2002	3014	3475	1191
2003	3185	3123	1241
2004	3157	2916	1482
2005	3151	3154	1480
2006	2746	3229	995

SAAPUNEET VALITUSLUPAHAKEMUKSET JA MYÖNNETYT LUVAT

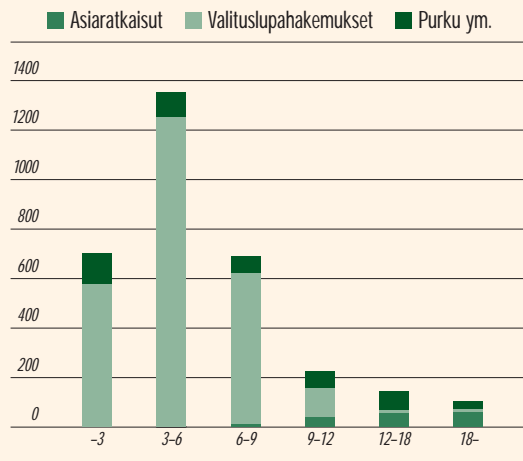
	Riita-asiat			Rikosasiat		
	Hakem.	Luvat	%	Hakem.	Luvat	%
1996	2835	221	7,8	1326	77	5,8
1997	2140	169	7,9	1179	54	4,6
1998	1684	120	7,1	1082	64	5,9
1999	1366	105	7,7	975	69	7,1
2000	1146	112	9,8	917	73	8,0
2001	1075	109	10,1	1044	58	5,6
2002	1037	75	7,2	1103	76	7,0
2003	1142	86	7,5	1108	72	6,5
2004	1115	94	8,4	1220	98	8,0
2005	1038	80	7,7	1184	81	6,8
2006	1002	83	8,3	1054	70	6,6

MYÖNNETYT VALITUSLUVAT JA JULKAISTUT RATKAISUT

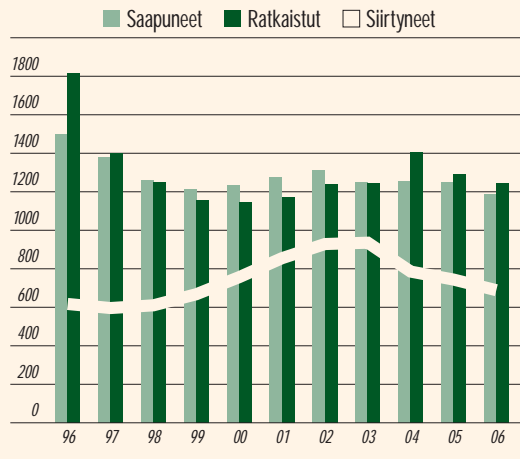
	Valitusluvut	Julkaistut ratkaisut
1996	321	156
1997	247	211
1998	213	163
1999	188	130
2000	216	129
2001	188	140
2002	169	124
2003	179	138
2004	200	137
2005	174	145
2006	169	110

RATKAISTUJEN ASIOIDEN KÄSITTELYAIKOJA 2006

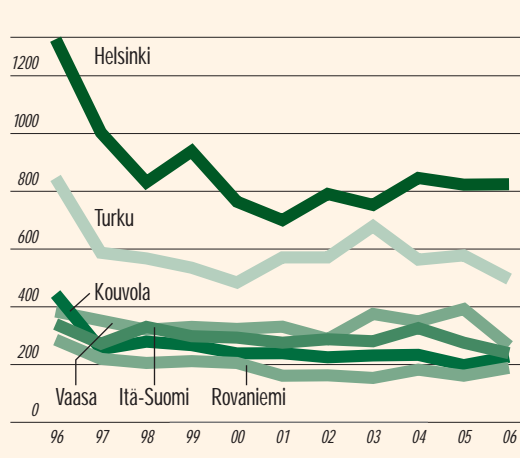
Kuukautta	Kaikki	Asia- ratkaisut	Valituslupa- hakemukset	Purku ym.
-3	706	-	581	125
3-6	1360	1	1260	99
6-9	693	11	615	67
9-12	224	40	118	66
12-18	144	58	11	75
18-	102	63	9	30

HOVIOIKEUKSIIN SAAPUNEET

	Saapuneet	Ratkaistut	Siirtyneet
1996	14965	18138	6186
1997	13771	13978	5978
1998	12601	12466	6118
1999	12135	11562	6686
2000	12348	11452	7573
2001	12725	11736	8556
2002	13143	12410	9288
2003	12492	12413	9365
2004	12570	14063	7866
2005	12508	12921	7450
2006	11866	12414	6901

HOVIOIKEUKSISTA KORKEIMPAAN OIKEUTEEN SAAPUNEET ASIAT

	Helsinki	Turku	Kouvola	Vaasa	Itä-S.	Rovan.	Yht.
1996	1327	846	444	383	340	286	3626
1997	1003	587	253	352	272	219	2686
1998	831	567	279	320	330	205	2532
1999	939	535	267	330	298	211	2580
2000	764	484	238	323	293	205	2307
2001	700	571	239	331	275	161	2277
2002	797	571	225	288	287	162	2329
2003	753	679	231	375	280	153	2471
2004	846	563	233	349	326	182	2499
2005	823	578	197	392	275	161	2426
2006	824	496	227	264	239	188	2238

KKO:N SAAPUNEET ASIAT HOVIOIKEUKSITTAIN, %-OSUDET

Vuosi	Saapuneet	Valitus- luvut	Asia- ratkaisut	Jul- kaisut	Julkaise- mattomat
-------	-----------	-------------------	--------------------	----------------	-----------------------

Helsingin hovioikeus

2002	34	34	35	30	36
2003	31	39	35	33	37
2004	34	37	35	32	39
2005	34	37	34	38	30
2006	37	41	44	44	44

Itä-Suomen hovioikeus

2002	12	11	9	8	11
2003	11	12	10	12	9
2004	13	15	13	11	16
2005	11	11	17	14	20
2006	11	7	10	9	12

Kouvolan hovioikeus

2002	10	11	10	14	5
2003	9	12	9	10	9
2004	9	15	9	13	5
2005	8	11	7	6	8
2006	10	7	4	9	2

Vuosi	Saapuneet	Valitus- luvut	Asia- ratkaisut	Jul- kaisut	Julkaise- mattomat
-------	-----------	-------------------	--------------------	----------------	-----------------------

Rovaniemen hovioikeus

2002	7	7	5	6	4
2003	6	5	5	7	2
2004	7	6	7	7	8
2005	7	6	4	2	6
2006	8	5	6	6	5

Turun hovioikeus

2002	25	31	27	27	26
2003	27	25	31	25	38
2004	23	24	25	25	24
2005	24	27	25	27	22
2006	22	26	25	22	28

Vaasan hovioikeus

2002	12	12	16	15	16
2003	15	9	10	13	5
2004	14	14	10	12	9
2005	16	12	13	12	14
2006	12	14	11	13	9

KKO:N SAAPUNEET RIKOS- JA RIITA-ASIAHOOVIOIKEUKSITTAIN

Vuosi	Riita-asiat	Rikosasiat	Yhteensä
Helsingin hovioikeus			
2002	377	363	740
2003	367	322	689
2004	404	385	789
2005	379	377	756
2006	422	354	776

Vuosi	Riita-asiat	Rikosasiat	Yhteensä
Itä-Suomen hovioikeus			
2002	114	154	268
2003	118	149	267
2004	126	178	304
2005	106	148	254
2006	93	125	218

Vuosi	Riita-asiat	Rikosasiat	Yhteensä
Kouvolan hovioikeus			
2002	85	119	204
2003	89	122	211
2004	74	148	222
2005	64	119	183
2006	100	111	211

Vuosi	Riita-asiat	Rikosasiat	Yhteensä
Rovaniemen hovioikeus			
2002	69	88	157
2003	55	83	138
2004	80	97	177
2005	72	78	150
2006	68	105	173

Vuosi	Riita-asiat	Rikosasiat	Yhteensä
Turun hovioikeus			
2002	276	259	535
2003	346	277	623
2004	284	247	531
2005	272	260	532
2006	216	235	451

Vuosi	Riita-asiat	Rikosasiat	Yhteensä
Vaasan hovioikeus			
2002	117	147	264
2003	168	171	339
2004	142	182	324
2005	147	221	368
2006	107	138	245

The seal of the Finnish Supreme Court is circular, featuring a central figure holding a scale and a sword, surrounded by the text 'KORKEIN OIKEUS' and 'HÖGSTA DOMSTOLEN'.

KORKEIN OIKEUS
HÖGSTA DOMSTOLEN

Pohjoisesplanadi 3 | PL 301, 00171, Helsinki
Puhelin 010 36 40000 | Fax 010 36 40154
www.kko.fi | korkein.oikeus@om.fi

KORKEIN OIKEUS
HÖGSTA DOMSTOLEN

